

vidt en Kommune, saaledes som Sagerne nu staae, kan benytte Friheden til at forøge sine Indtægter ved nye Paalæg, brugende de engang for visse bestemte Udgifter fastsatte Normer for Opkrævningen, skal jeg ikke berøre; men at omlægge Skattebasis, Grundlaget for Opkrævningen til et vist Formaal, ere Kommunerne ikke berettigede til, og det kan Ministeriet ikke bevilge; men det er netop det, som her skeer. Grundlaget for Opkrævningen af Offer og Alcidenter, overført paa en direkte Afgift ifødetfor givet frivillig, hvilket var den oprindelige Form derfor, er et ganske andet end Grundlaget for Fattiggælden og de andre Grundlag for Kommunernes Beskatning, og jeg troer derfor, at vi her ere komne ind paa en Vej, der ligger udenfor det virkelig Lovlige. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at naar Rigsdagen ikke itide forhindrer Ministeriet fra at afgjøre sine offentlige Sager direkte ved Kommunerne og gaae uden om den lovgivende Magt, kommer den lovgivende Magt, Repræsentationen, tilsidst til at staae som en Overflødighed, og der regjeres da egentlig ved Absolutisme og Kommunerne, hvor man har mange forskellige Midler til at vinde Indflydelse; det er et System, man skal vogte sig for.

Jeg gaar nu over til Hovedspørgsmaalet. Jeg skal da først erkjende, at Behandlingen af hele denne Sag har gjort et efter min Mening meget stort Fremskridt ved hvad der er udtalt af det ærede Medlem, der sidder fraas bagved mig (Ankjer). De Beregninger, han har opstillet, ere saa indlysende, saa klare, bleve fremfattede paa en saa tydelig Maade, at de gjøre Sagen meget simpel. Det ærede Medlem har beregnet og godtgjort, at de saakaldte geistlige Indtægter efter den høieste Grad af Sandsynlighed ville, naar denne Lov bliver sat i Kraft, ikke være istand til at bære Udgifterne. Han er alligevel, naagtet dette, saa forekommer det mig, ganske ligefrem maatte føre ham til ikke at lade et geistligt Lønningsfond bestaae, saafremt det ikke blev bestemt, at udenfor det maatte Udgifterne til Geistligheden ikke komme, hvilket ikke kan skee, idet han selv har gjort det klart, at det ikke vil være tilstrækkeligt, han er, siger jeg, alligevel gaaet over til at holde fast ved et geistligt Lønningsfond. Han

vil ikke have Loven, men skulde den gaae igjennem, er han tilfreds med et geistligt Lønningsfond, og det, naagtet han erkjender, at efter den største Sandsynlighed maa Statskassen strax tages i Beslag. Han sagde ikke, hvorfor han da var villig til at gaae ind paa Loven; han gjør det af praktiske Hensyn; han mener, at naar det geistlige Lønningsfond er bragt ind paa Finantsloven under de samme Betingelser som de øvrige særlige Fonds, staaer det der som en Gjenstand, hvorover Rigsdagens Bevillingsmyndighed har den fulbeste Raadighed, og han har viist som et Exempel, hvad der skeer med Sorø Akademi. Han kunde tage mange andre Exempler frem og sige: Væg vel Mærke til, hvorledes den ærede Minister selv har villet benytte dette særlige Fond til Theatrets Bedste. Det er vist, at ved det, som der er skeet, er der givet et Beviis paa, at de særlige Fonds, der nu staae paa Finantsloven, ikke bethyde Andet end en uheldig Finantsform, en Lovning fra en tidligere Tid, som Ingen af de dermed Beskæftigede endnu har havt Mod til at bringe i en saadan Orden, at der kunde komme et forstandigt Finantsystem tilveie, hvor de eensartede Gjenstande bleve bestyrede af de Mænd, som havde den største Dygtighed dertil, og som ved at samle det paa et enkelt Sted kunde gjøre det saameget billigere for Staten. At vi for disse særlige Fonds Skuld beholde to — tre affondrede Statsregnskaber — thi det Regnskab, der føres under Rvæsuren, er i visse Maader et lille Statsregnskab — og at vi for disse særlige Fonds Skuld beholde tre — fire forskellige, iøvrigt eensartede Opkrævningsystemer, det er det Æneste, vi have af disse særlige Fonds, saafremt det er sandt, hvad det ærede Medlem er gaaet ud fra, der har helliget sig til som praktisk Mand at støtte de særlige Fonds, at de ikke bethyde mere, end han har sagt. Derfor som den ærede Minister vil sige mig, at han kun vil have dette geistlige Lønningsfond opført som et særligt Fond for at stikke Blaar i Dinene paa dem, der staae udenfor og troe, at nogen Stump af Eiendomsret er bleven tilbage for Geistligheden — naar den ærede Minister vil udtale dette, skal jeg være med, skal jeg være rede til som praktisk Mand at